

at stemme for de foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning om Afslutning af en Traktat vedrørende Forligsbehandling, retlig Afgørelse og Voldgift mellem Danmark og Belgien, angaaende Afslutning af en Voldgiftstraktat mellem Danmark og Czekoslovakiet, angaaende Afslutning af en Konvention om Oprettelsen af et Forligsnævn mellem Danmark og Estland og angaaende Afslutning af en Forligs- og Voldgiftstraktat mellem Danmark og Litauen.

I det andet høje Ting er der talt om det ønskelige i at faa ensartede og enslydende Traktater og Konventioner afsluttet mellem de forskellige Lande. Hvor ønskeligt noget saadant end kunde være, er det dog vistnok praktisk uigennemførligt, grundet paa de uensartede Forhold og Interesser, der gør sig gældende i de forskellige Lande, saavel som paa Landenes egen indrepolitiske Struktur. Hovedsagen i dette Forhold er jo, som det ogsaa blev nævnt af den højtærede Udenrigsminister i det andet høje Ting, Villien i de forskellige Lande til ad fredelig Vej at søge muligt opstaaende Konfliktspørgsmaal løst. Dette, at vi stadig her paa Rigsdagens Bord har liggende Forslag til Godkendelse af afsluttede Forligs- og Voldgiftstraktater snart med dette, snart med hint Land, er jo ikke alene Vidnesbyrd om Danmarks gode og uomtvistelige Villie til at fremme Fredsarbejdet, men det er tillige et glædeligt Vidnesbyrd om, at Landene i Europa i stigende Tal samler sig om dette Arbejde.

Naar jeg imidlertid ogsaa rent personligt har Lyst til at give Udtryk for Ønsket om større Ensartethed i Konventionerne, gælder det ikke det centrale i dem, men en Enkelthed, nemlig Fremgangsmaaden ved Udnævnelsen af Forligsnævnenes Medlemmer. Medens man i Artikel 3 i den dansk-belgiske Traktat har een Fremgangsmaade, har man i Traktaten med Czekoslovakiet en anden og i Traktaten med Estland igen en tredie. Der staar i den sidstnævnte Traktat ikke noget om, at det Medlem af fremmed Nationalitet, som hver af Parterne skal udnævne, ikke maa være bosat i det Land, der udnævner den paagældende, hvilket fastholdes saavel i Traktaten med Czekoslovakiet som i Traktaterne med Belgien og Litauen. Efter min personlige Opfattelse af dette Forhold virker den

Fremgangsmaade mest tiltalende, at hver af Parterne vælger to Medlemmer, medens Formanden vælges i Fællesskab eller, hvis man ikke kan enes om Valget af dette vigtige Medlem af Nævnet, af Formanden eller Næstformanden for den faste mellemfolkelige Domstol, i Stedet for, at hver af Parterne kun vælger eet Medlem, medens man i Fællesskab skal enes om tre. Den førstnævnte Fremgangsmaade giver Parterne lige stor Indflydelse og rummer kun smaa eller ingen Muligheder for en Konflikt om selve Forligsnævnets Sammensætning, medens den sidste Fremgangsmaade ikke paa Forhaand udelukker en saadan. Det er muligt, at det er uden større praktisk Betydning, om Fremgangsmaaden er den ene eller den anden, men jeg kan personligt ikke frigøre mig for den Opfattelse, at man sikrer sig den mest ligelige Indflydelse paa Forligsnævnenes Sammensætning ved, at hver af Parterne udnævner to Medlemmer, medens de kun skal være fælles om Valget af een, nemlig Formanden; og kan man ikke enes om ham, udnævnes han af en anden uhildet Instans. Selv om man ud fra et idealistisk Syn paa disse Forhold paa Forhaand mener, at vil man Forlig, maa man ogsaa let kunne enes om Forligsmændenes Udnævnelse, maa det dog ikke glemmes, at det er Interessekonflikter, man skal forliges om. Derfor tillægger jeg Fremgangsmaaden ved Udnævnelsen af disse Forligsnævne en ikke uvæsentlig Betydning, og jeg kunde ønske, at man fra Udenrigsministeriets Side tilstræbte Ensartethed i Traktatbestemmelserne netop om disse Forligsnævns Udnævnelse.

Jeg skal med disse Ord anbefale de foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning til Vedtagelse i det høje Ting.

Jensen (Aale): Paa mit Partis Vegne skal jeg anbefale Forslagene til Vedtagelse.

Schovelin: Ligesom de tvende andre Ordførere skal jeg paa mit Partis Vegne erklære, at vi med Glæde stemmer for disse Forslag til Rigsdagsbeslutning. Midt oppe i en Tid, hvor der endnu er ophobet saa uhyre meget Konfliktstof Stormagterne imellem, og hvor de allerseneste internationale Begivenheder just ikke kan siges at aabne de fredeligste Udsigter, er det jo